

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 6238

20 Ekim 2021 tarihinde Abuja’da imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

19 Ekim 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ARASINDA
ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE
İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE
İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTI

DİBACE

Bundan böyle tek tek “Taraflar” ve birlikte “Taraflar” olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti;

İki ülke arasında mevcut olan yakın ve dostane ilişkileri **DİKKATE ALARAK**;

Taraflardan her birinin ilgili uluslararası yükümlülüklerine **SAYGI GÖSTEREREK**;

İki ülke arasında enerji sektöründeki mevcut işbirliğini **TANIYARAK**;

Bu işbirliğini eşitlik, karşılıklı saygı ve müteakbil fayda ilkeleri temelinde enerji alanında güçlendirmeyi **ARZU EDEREK**;

Enerji alanında ikili işbirliğini destekleyip teşvik etmek üzere Taraflar arasında kurumsal bir işbirliği için temel oluşturmayı **ARZU EDEREK**;

Aşağıdaki hususlar üzerinde **ANLAŞMAYA VARMISLARDIR**:

MADDE 1

AMAÇ

1.1. İşbu Mutabakat Zaptının amacı (bundan böyle “MZ” olarak anılacaktır), Tarafların uzmanlıklarını ve kalkınma ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, Taraflar arasında enerji, yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji verimliliği alanlarındaki işbirliğinin karşılıklı anlayış temelinde geliştirilmesini teşvik etmektir.

MADDE 2

YETKİLİ MERCİLER

2.1. Taraflar, işbu “MZ” nin uygulanması amacıyla aşağıdaki yetkili mercileri görevlendirmişlerdir:

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve
- Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti adına, Nijerya Federal Cumhuriyeti Enerji Bakanlığı'dır.

2.2. Bu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen yetkili merciler aşağıdaki hususlardan sorumludur:

- Program ve projelerin belirlenmesi,
- İşbu "MZ"nin uygulanmasına ilişkin ilerlemelerin gözden geçirilmesi ve rapor olarak Taraplara sunulması ve
- Program veya projelerin değerlendirilmesi ve sonuç ve tavsiyelerin Taraplara rapor edilmesi.

MADDE 3

İŞBİRLİĞİ ALANLARI

3.1. Taraflar, karşılıklı faydalar için aşağıdaki alanlarda işbirliği yapacaklardır:

- a) Enerji, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında iş fırsatlarının belirlenmesi,
- b) Tarafların yetkililerinin ve yatırımcılarının karşılıklı çıkarına olan projelerin tanıtımı için birlikte çalışmaya teşvik etme,
- c) Yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji verimliliği ile ilgili mevzuat konusunda bilgi ve deneyim paylaşımı,
- d) Jeotermal, rüzgâr, güneş, termik ve hidroelektrik enerji santrallerinin inşası ve işletilmesi ile ilgili ortak projeler geliştirilmesi,
- e) Elektrik dağıtımı ve iletimi alanında deneyim ve uzmanlık değişimi,
- f) Enerji altyapısının yapımı ve yönetimi ile ilgili ortak projelerin geliştirilmesi.

3.2. Taraflar, işbu "MZ" kapsamında işbirliğinin bir parçası olarak taahhüt altına alınan herhangi bir program veya projenin uygulanmasına ilişkin koşullar ve şartlar üzerinde ayrı bir anlaşmayla mutabakata varacaklardır.

MADDE 4

ÇALIŞMA GRUBU

4.1. Taraflar, müşterek işbirliği planlarının gerçekleştirilmesi ve ayrıca işbu "MZ" nin 3. Maddesinde belirtilen alanlarda gerçekleştirilecek çalışmaların uygulanması ve analizi amacıyla, uygun görüldüğünde, bir çalışma grubu (bundan böyle "Enerji Çalışma Grubu" olarak anılacaktır) tesis ederler.

4.2. Enerji Çalışma Grubunun toplantı gündemi, yeri ve zamanı hakkında Taraflar karşılıklı mutabakat sağlarlar.

MADDE 5

YATIRIM

5.1. Taraflar, enerji sektöründe kamu ve özel sektör yatırımcıları için çok sayıda potansiyel yatırım alanı olduğu hususunda hemfikirdirler.

5.2. Taraflar, ilgili şirketlerini her iki ülkede enerji sektörüne yatırım yapmaları için teşvik ederler.

MADDE 6

HARCAMALAR

6.1. Taraflar, her bir Tarafın ülkesinde geçerli ilgili mevzuatı ve bu hedef için tahsis edilen fonlar çerçevesinde işbirliği yaparlar.

6.2. Taraflar, üzerinde mutabık kalınan alanlarda, seyahat masrafları gönderen Tarafça karşılanacak şekilde uzman değişimi sağlarlar.

MADDE 7

GİZLİLİK

7.1. İşbu "MZ" kapsamında Taraflar arasında paylaşılan bilgi, belge ve veriler ile işbu "MZ" kapsamında yürütülen işbirliğine ilişkin belirli programların ürün veya sonuçları, öyle ki bunların henüz kamuya açık olmayanları, (bundan böyle "Gizli Bilgiler" olarak anılacaktır) Taraflarca gizli tutulur.

7.2. Taraflardan biri, Gizli Bilgileri üçüncü bir tarafla paylaşmak isterse, önceden diğer Tarafın yazılı rızasını alır.

7.3. Gizli Bilgiler, ancak Tarafların yazılı rızasıyla yayınlanabilir.

MADDE 8
İHTİLAFLARIN HALLİ

8.1. Taraflar arasında işbu "MZ"nin yorumlanması, uygulanması veya yürütülmesinden doğan herhangi bir ihtilaf, Taraflar arasında diplomatik yollardan yapılacak istişareler ve müzakereler yoluyla dostane şekilde çözümlenir.

MADDE 9
DEĞİŞİKLİK

9.1. İşbu "MZ", Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla, herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu "MZ"nin 12. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen aynı hukuki usul uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE 10
BİLDİRİMLER

10.1. İşbu "MZ"ne ilişkin herhangi bir bildirim, yazılı olarak diplomatik yollarla iletilir.

MADDE 11
FİKRİ MÜLKİYET

11.1. Taraflar, ilgili ulusal mevzuatları ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ve/veya Nijerya Federal Cumhuriyeti'nin taraf oldukları uluslararası anlaşmalar uyarınca, bu "MZ" kapsamında transfer edilecek veya oluşturulacak fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlarlar. Bu "MZ"nin amaçları kapsamındaki fikri mülkiyet, 14 Temmuz 1967 tarihinde Stockholm'de imzalanan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün Kurulmasına Dair Sözleşme'nin 2. maddesinde belirtilen anlamı taşır.

MADDE 12
YÜRÜRLÜĞE GİRME, SÜRE VE SONLANDIRMA

12.1. İşbu "MZ", Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç hukuki usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla bir diğerine bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

12.2. İşbu "MZ", beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalır ve Taraflardan biri diğerine "MZ"nin sona erme tarihinden otuz (30) gün öncesinde diplomatik yollar aracılığıyla yazılı olarak "MZ"ni sonlandırma niyetini bildirmediği takdirde takip eden beş (5) yıllık süreler boyunca kendiliğinden yenilenir.

12.3. İşbu "MZ", herhangi bir Tarafça, bu "MZ"ni feshetmeye ilişkin niyetini altı (6) ay önceden yazılı olarak diğer Tarafa diplomatik yollarla iletme kaydıyla her an feshedilebilir.

12.4. Aksi Taraflarca yazılı olarak kararlaştırılmadıkça, işbu "MZ"nin sona ermesi, devam eden faaliyet, program veya projelerin uygulanmasını etkilemeyecektir.

İşbu "MZ", **YUKARIDA BELİRTİLEN HUSUSLARI TASDİK**EN, ilgili Hükümetlerin bu konuda tam yetkili temsilcileri tarafından her biri aynı derecede geçerli olmak üzere iki (2) asıl nüsha olarak Türkçe ve İngilizce olarak imzalanmıştır.

20 Ekim 2021 tarihinde Abuja'da imzalanmıştır.

**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına**

**Nijerya Federal Cumhuriyeti
Hükümeti Adına**

Fatih DÖNMEZ
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Geoffrey ONYEAMA
Dışişleri Bakanı

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL
REPUBLIC OF NIGERIA
ON COOPERATION IN THE FIELD OF
ENERGY

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF NIGERIA
ON COOPERATION IN THE FIELD OF ENERGY

PREAMBLE

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Federal Republic of Nigeria, hereinafter referred to individually as a **"Party"** and collectively as the **"Parties"**;

CONSIDERING the close and friendly relations existing between the two countries;

RESPECTING the relevant international obligations of each Party;

RECOGNIZING the existing cooperation between the two countries in the energy sector;

DESIRING to strengthen this cooperation in the area of energy based on principles of equality, mutual respect and reciprocal benefits;

DESIRING to establish the basis for a cooperative institutional relationship between the Parties to encourage and promote bilateral cooperation in the field of energy;

HAVE AGREED as follows:

ARTICLE 1

PURPOSE

1.1. The purpose of this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as **"MoU"**) is to promote the development of cooperation between the Parties in the fields of energy, renewable energy resources and energy efficiency on the basis of a mutual understanding taking into account the Parties' expertise and development needs.

ARTICLE 2

COMPETENT AUTHORITIES

2.1. For the purpose of implementing this MoU, the Parties have designated the following competent authorities:

- On the part of the Government of the Republic of Turkey, the Ministry of Energy and Natural Resources of the Republic of Turkey; and
- On the part of the Government of the Federal Republic of Nigeria, Federal Ministry of Power of the Federal Republic of Nigeria.

2.2. The competent authorities specified under the paragraph 1 of this Article are responsible for the following:

- Identification of programs and projects,
- Review of progress in the implementation of this MoU and report back to the Parties, and
- Evaluation of programs or projects and reporting the results and recommendations to the Parties.

ARTICLE 3 FIELDS OF COOPERATION

3.1. The Parties shall cooperate for mutual benefits in the following areas:

- a) Identification of business opportunities in the fields of energy, renewable energy and energy efficiency,
- b) Encouraging authorities of both Parties and investors to work together for the promotion of projects of mutual interest,
- c) Exchange of experience and knowledge on legislative and regulatory issues on renewable energy resources and energy efficiency,
- d) Development of joint projects with respect to construction and operation of hydroelectric, thermal, solar, wind and geothermal power plants,
- e) Exchange of experience and expertise in the field of electricity distribution and transmission,
- f) Development of joint projects with respect to construction, and management of energy infrastructure.

3.2. The terms and conditions of implementation of each program or project undertaken under this MoU as part of the cooperation shall be agreed by the Parties in a separate agreement.

ARTICLE 4
WORKING GROUP

4.1. The Parties shall, where appropriate, establish a working group (hereinafter referred to as “**Energy Working Group**”) for the purpose of the joint development of plans of cooperation as well as for the implementation and analysis of the works to be performed in the areas referred to in Article 3 of this MoU.

4.2. The agenda, time and place of the meetings of the Energy Working Group shall be agreed by the Parties.

ARTICLE 5
INVESTMENT

5.1. The Parties agree that there are many potential investment areas in the energy sector for public and private investors.

5.2. The Parties shall encourage their respective companies to invest in the energy sector in both countries.

ARTICLE 6
EXPENSES

6.1. The Parties shall cooperate within the framework of the relevant legislation applicable in the country of each Party and appropriated funds allocated for this target.

6.2. The Parties shall exchange experts in the agreed fields in a way that the travel expenses shall be covered by the sending Party.

ARTICLE 7
CONFIDENTIALITY

7.1. The information, document and data transferred between the Parties under this MoU and the outcome or results of specific programs of cooperation carried out under this MoU which are not yet in the public domain (hereinafter referred to as the “**Confidential Information**”) shall be kept confidential by the Parties.

7.2. If a Party wishes to disclose the Confidential Information to a third party, the prior written consent of the other Party shall be obtained.

7.3. The Confidential Information may only be published with the written consent of the Parties.

ARTICLE 8
SETTLEMENT OF DISPUTES

8.1. Any dispute between the Parties arising out of the interpretation, application or implementation of this MoU shall be settled amicably through consultations and negotiations between the Parties through the diplomatic channels.

ARTICLE 9
AMENDMENT

9.1. This MoU may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under the paragraph 1 of the Article 12 of this MoU.

ARTICLE 10
NOTIFICATIONS

10.1. Any notifications related to this MoU shall be communicated in writing through diplomatic channels.

ARTICLE 11
INTELLECTUAL PROPERTY

11.1. The Parties, in accordance with the respective national legislation and international treaties to which the Republic of Turkey and/or the Federal Republic of Nigeria are parties, shall ensure effective protection of the rights for intellectual property transferred or created under this MoU. For the purpose of this MoU, intellectual property is understood to have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.

ARTICLE 12
ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION

12.1. This MoU shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties shall notify each other through the diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this MoU.

12.2. This MoU shall remain in force for a period of five (5) years, and it shall automatically be renewed for successive periods of five (5) years, unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention not to renew this MoU at least thirty (30) days prior to the expiration of the applicable term.

12.3. This MoU may be terminated by either Party at any time by giving six (6) months prior written notice of its intention to terminate this MoU through diplomatic channels.

12.4. The termination of this MoU shall not affect the implementation of any ongoing activities, programs or projects, unless both Parties agree otherwise in writing.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this MoU in two (2) original copies, each in Turkish and English languages, all texts being equally authentic.

Signed in Abuja on 20th of October 2021.

**On behalf of the Government of
the Republic of Turkey**

**On behalf of the Government of
the Federal Republic of Nigeria**

Fatih DÖNMEZ
Minister of Energy and Natural Resources

Geoffrey ONYEAMA
Minister of Foreign Affairs